BOBBY MOORE SE DESTĂINUIE

FRAGMENTE DIN CARTEA SCRISĂ DE CELEBRUL FOTBALIST ENGLEZ

„POVESTEA MEA ȘI A FOTBALULUI"

Fără îndoială, alături de Pele, Eusebio, Bobby Charlton, una din cele mai celebre figuri ale fotbalului mondial contemporan este BOBBY MOORE. Faima lui a crescut considerabil, mai ales, după turneul final al C.M., de anul trecut, cînd el a fost căpitanul echipei Angliei (cîștigătoarea trofeului) și — în același timp — unul din jucătorii de bază ai formației insulare. De altfel, după cum se știe, Moore a și fost decretat cel mai bun jucător al turneului final al „World Cup"-ului.

Recent, la Londra, a apărut o carte în care Bobby Moore își povestește viața.

Revista noastră, publică azi primul capitol al acestei cărți și va publica, în continuare, fragmente din întreaga povestire a lui Bobby Moore.

Aș dori ca povestind viața mea de fotbalist să pun la punct în primul rînd unele imagini deformate cu privire la persoana mea și care se datorează în general publicității. Îmi dau seama că foarte multă lume și, lucru curios, tocmai acei care au cea mai mare contingență cu fotbalul, mă descriu ca pe un om care a avut o ascensiune lină și perpetuă. În cariera mea aproape totul a decurs în cele mai perfecte condițiuni. Pe parcursul întregii mele activități sportive nu au existat transferuri senzaționale, nu m-am certat cu nimeni și nu am fost implicat în nici un fel de scandaluri. A fost o ascensiune lentă dar sigură, de la căpitan de echipă al unei școli primare pînă la căpitanul de echipă al naționalei engleze, trecînd și prin faza intermediară de căpitan al echipei de tineret a Angliei..

Cam în felul acesta mă vede lumea exterioară și acesta este probabil motivul pentru care pînă și cei mai buni prieteni ai mei îmi spun că, indiferent de publicitatea care mi se face și de felul în care mi se face, ea m-a prezentat întotdeauna și continuă să mă prezinte într-o permanentă ipostază de „băiat bun".

Nu aș putea spune că acest lucru îmi provoacă insomnii, dar adevărul este că nu prea îl înțeleg și că mă uimește. Poate că după citirea cărții veți fi de acord cu uimirea mea.

În școală, de exemplu, am fost orice în afară de „băiatul de aur", epitet cu care mă gratificaseră unele ziare locale. În primul rînd eram gras. Eram atît de gras, încît toți mă porecliseră „Fatso" (n.n. — Grăsunul), sau „Tubby" (n.n. — tub în limba engleză înseamnă cadă de baie, aluzie deci la proporțiile lui Bobby Moore). Bineînțeles că aceste porecle mă jigneau în cel mai înalt grad posibil.

Îmi aduc aminte că într-o zi, fiind în școala primară, după un meci inter-clase, m-am dus împreună cu colegii mei la o cofetărie. Mai erau acolo băieți de la o altă școală și parcă îl aud și acum pe unul din ei întrebîndu-și colegii: **„Grasul ccla de colo nu este cumva Bobby Moore ?".**

Mai tîrziu, ajungînd la „vîrsta bărbieritului", ca să zic așa, am făcut o acnee tipică de adolescent. Acneea era atît de pronunțată, încît ori de cîte ori mă bărbieream înaintea unui meci, simțeam o usturime foarte dureroasă, datorită transpirației pielei. Mi-am făcut deci un obicei din a mă bărbieri numai după meciuri și acest obicei mi-a rămas pînă în ziua de astăzi. Această obișnuință a mea nu s-a dezmințit nici măcar înaintea finalei Cupei Angliei sau a finalei Cupei Cupelor.

Fostul centru-half al echipei Arsenal, Bernard Joy, actualmente un foarte cunoscut comentator de fotbal, îmi făcu odată o remarcă ironică în legătură cu apariția mea neglijentă înaintea unui meci important.

— „Puteai barem să te bărbierești, ce părere ai ? *— îmi zise el. Cînd i-am explicat motivele pentru care nu apelez niciodată la aparatul de ras decît după meci, îmi mărturisi rizînd că unul din foștii săi colegi de la Arsenal avea același obicei. Primul lucru la care m-am gîndit în ziua cînd am cîștigat primul meu meci internațional, împotriva unei echipe din München, și după ce am făcut turul de onoare al stadionului Wembley, a fost să mă bărbieresc cît mai repede posibil, pentru a nu arăta ca un vagabond la banchetul care avea loc...*

M-am născut în mica localitate Barking din comitatul Essex, la 12 aprilie 1941. Tatăl meu, care este electrician, era în conducerea asociației suporterilor clubului de amatori Barking și atît el cît și mama-mea, călătoreau pretutindeni cu echipa de fotbal pentru a fi prezenți la toate meciurile ei.

Pot să spun că în ciuda grăsimii mele am fost întotdeauna devotat fotbalului. Cred că sînt unul din acei foarte puțini oameni din Marea Britanie care se duceau la meciuri încă de pe vremea cînd erau sugari, fiind dus în brațele mamei care, după cum spuneam, **participa împreună** *cu tatăl meu* **la toate meciurile echipei** *locale.*

Ori de cîte ori citești biografiile jucătorilor de fotbal din Scoția, ai impresia că **cei de acolo o duc foarte greu, deoarece sînt obligați să învețe fotbalul pe străzi strîmte și întunecoase, în timp ce noi, tinerii din sudul țării, sîntem bănuiți de a juca numai pe peluze verzi din prima clipă în care punem piciorul pe minge. În cazul meu, nimic nu poate fi mai departe de adevăr, deoarece primii pași în fotbal i-am făcut pe străzile cu adevărat înguste și întunecoase ale locului meu de naștere, Barking, sau pe maidane pe care piciorul intra pînă dincolo de gleznă în tot felul de gunoaie.**

Fotbal organizat am jucat pentru prima oară la școala primară din Barking, la vîrsta de aproape 9 ani. Jucam pe post de inter-dreapta și participam la o competiție inter-clase deschisă elevilor pînă la 11 ani. Această competiție se întindea de-a lungul a doi ani și la terminarea ei am cîștigat împreună cu echipa mea locul I, primind în calitate de căpitan de echipă, primul trofeu din viața mea de sportiv. În echipa mea mai juca John Bond, cunoscutul jucător de mai tîrziu al echipei Fulham și

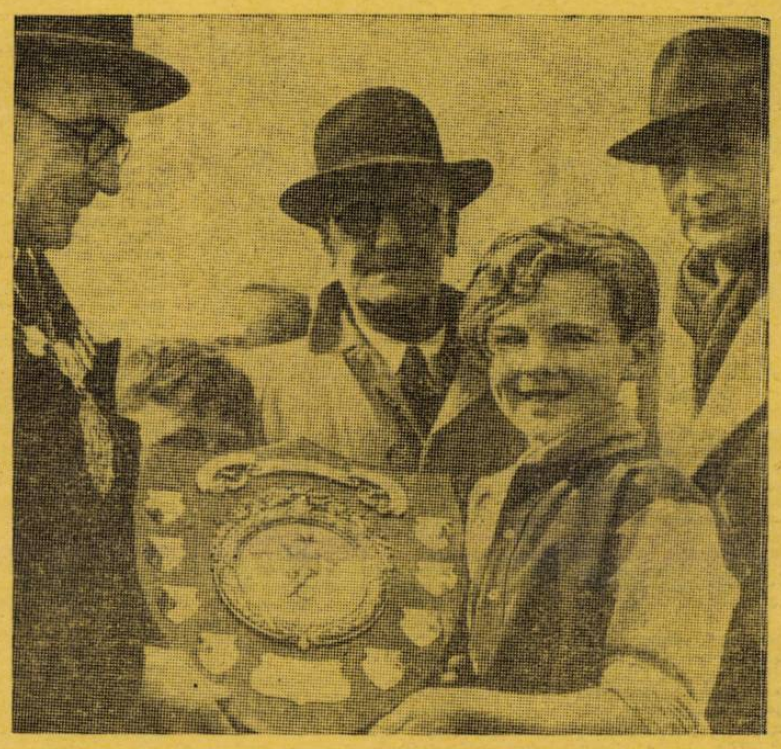

Primul trofeu ! În 1951, Bobby Moore, căpitanul echipei școlii primare din Barking, primește această imensă plachetă. Peste 15 ani, va fi rîndul Cupei Jules Rimet...

care avea să plece ulterior ca antrenor în Australia. Eu am fost ales căpitan de echipă în al doilea an al activității mele acolo și îmi dau seama că și la acea vîrstă fragedă mă bucuram de faptul că port o răspundere. La fel cum mă bucur și astăzi. Am considerat că titlul de căpitan de echipă era o compensare pentru porecla de „Grăsunul".

De la vîrsta de 10 ani, am început să urmăresc cu multă regularitate toate meciurile de fotbal care îmi erau accesibile. Vreau să spun prin asta că începusem să merg la meciuri singur, fără a mai fi însoțit de părinți. Împreună cu grupul meu de prieteni ne duceam, bineînțeles, să vedem meciurile echipei West Ham și ne bucuram teribil cînd acestea se desfășurau în nocturnă. Țin minte că într-unul din aceste meciuri, West Ham fusese învinsă de Milan cu 6—0. Pentru mine personal, plăcerea cea mare era de a încăleca pe bicicletă și a merge pînă la malul Tamisei, de unde începea o adevărată călătorie emoționantă cu bacul. Dincolo, ne aștepta Charlton Athletic. Prietenii mei și cu mine aveam sentimentul unei călătorii periculoase, într-un teritoriu necunoscut și misterios. La capătul drumului însă ne aștepta marea bucurie de a putea vedea jucători renumiți ca Benny Fenton, Gordon Hurst și Syd O'Lynn.

Împlinind vîrsta de 11 ani și terminînd școala primară, credeam că voi urma în continuare școala tehnică din Barking, unde de altfel s-au dus majoritatea prietenilor mei, dar spre părerea mea de rău am fost trimis la școala tehnică „Tom Hood" din orașul Leyton. Îmi aduc aminte că atunci cînd m-am prezentat la conducerea școlii, am fost imediat întrebat dacă mă interesează sportul și cînd am răspuns afirmativ, mi s-a răspuns că voi rămîne la această școală.

Lucrul acesta nu mi-a făcut nici o plăcere, în primul rînd din cauza navetei pe care trebuia să o fac zilnic. Mama mă trezea în fiecare dimineață la orele 7.15. Luam autobuzul pînă la gara din Barking, mergeam apoi cu trenul pînă în localitatea Wanstead Park, iar de acolo cu un autobuz pînă la școală. Nu ajungeam niciodată acasă înainte de ora 17.30 seara și în scurt timp m-am îmbolnăvit de o boală rarisimă pe care doctorul a numit-o „febră de voiaj". După o criză acută datorită acestei boli și care m-a ținut mai multe zile în pat, doctorul mi-a dat un certificat medical și o scrisoare adresată directorului școlii, în care-i explica, că din cauza acestei boli, trebuie să fiu transferat neapărat la o altă școală, mai aproape de casă.

Dar în ziua în care m-am prezentat din nou la școală, avînd asupra mea scrisoarea doctorului, am primit o veste bună. Unul din profesorii mei îmi spuse că am fost selecționat în echipa de fotbal a districtului Leyton, echipă care cuprindea copii pînă la vîrsta de 13 ani. Este adevărat că mai jucasem în cîteva trialuri districtuale, dar nu m-am gîndit nici o clipă că aș putea fi selecționat în echipă.

Fără să mai stau pe gînduri, m-am hotărît să distrug scrisoarea doctorului. Faptul de a juca în echipa districtului, era pentru mine cel mai bun tratament pe care mi-l puteam închipui împotriva așa-zisei „febre de voiaj".

În echipa districtului am jucat cînd half de margine, cînd inter-dreapta. Eram departe de a mă număra printre jucătorii cei mai talentați, în schimb munceam cel mai mult pe teren. În mod special îmi aduc aminte de un meci împotriva unei selecționate a școlilor din localitatea Marylebone. Am cîștigat cu 19—0 ! În acel meci eu am marcat 8 goluri, iar un prieten al meu, Tommy Long, 7 goluri. Majoritatea acestor meciuri se jucau pe terenul echipei Leyton Orient. Cîtva timp mai tîrziu, prietenul meu Tommy Long deveni jucător al acestei echipe.

Pe cînd jucam în echipe districtuale pentru băieți pînă la vîrsta de 14 ani și apoi pînă la vîrsta de 15 ani, atît colegii mei de echipă cît și adversarii erau purtătorii unor nume legate în mare măsură de cluburi de ligă. O parte din jucătorii profesioniști pe care i-am întîlnit în acele zile erau Tony Scott, acum la West Ham, Johnny Sanchez, care s-a dus la Arsenal și Johnny Cartwright, la West Ham și el. Se părea că fiecăruia în parte îi mijea norocul de a putea deveni jucător profesionist, cu o singură excepție : „grăsunul" de Moore.

Întreaga mea ființă interioară se simțea profund ofensată și mărturisesc că eram teribil de invidios. Voiam să devin și eu o stea a fotbalului, dar, ori de cîte ori era vorba în ziare că unul sau altul din marile cluburi londoneze e în căutare de jucători tineri, nu știu cum se făcea că nu era niciodată vorba de mine, ci mereu de alții și, culmea, tot oameni pe care-i cunoșteam foarte bine. Eram greoi, timid în joc, într-adevăr foarte dornic să pătrund tainele jocului, exact ceea ce se cheamă un jucător masiv, „de forță", dar lipsit de imaginație.

Începusem să mă gîndesc că mie nu-mi va suna niciodată ceasul norocului și mă gîndeam la ceea ce voi face după ce voi părăsi școala. E adevărat, la învățătură mă aflam în prima jumătate a clasei și singurele materii pe care nu le puteam suferi erau franceza și muzica. Îmi amintesc cu oroare de prima lecție de muzică la școala din Leyton. Trebuia să stăm în rînd, toți elevii, cu fața spre clasă și să cîntăm „God Save The Queen" (n.n. — imnul național britanic), pentru mine lucrul cel mai penibil care mi se putea întîmpla. Ulterior am găsit posibilitatea de a trece la muzică fără a-mi etala față de toți neștiința. Îmi scriam notele cu cerneală pe unghii și în podul palmei.

Amintirile mele cele mai plăcute din școală se leagă de acele după-amieze în care băieții făceau traforaj, iar fetele erau la ora de gospodărie, gătind. Cînd, după aceste ore, ne reuneam din nou în clasă pentru ultima oră de program, se isca un vacarm teribil, căci noi băieții furam prăjiturile făcute de fete la ora de gospodărie și le aruncam prin clasă ori de cîte ori profesorul era cu spatele la noi. Ce zile fericite !

Reușisem să obțin patru note de „foarte bine", la desen tehnic, la geografie, la lucru manual (traforaj) și la literatură. Îmi plăcea orice fel de desen și se părea că pînă la urmă voi deveni desenator tehnic într-un birou de proiectări.

Tocmai cînd mă așteptam mai puțin, veni marea surpriză. Cu puțin înainte de a termina școala am primit o scrisoare în care mi se spunea să fac un drum pînă la școala din Hackney pentru a mă întîlni cu Tom Russell, despre care știam că are anumite legături cu echipa West Ham.

— Te-am văzut jucînd de mai multe ori, Bobby, *zise el.* **Cred că cei de la West Ham ar fi dispuși să te antreneze, ce părere ai ?**

Ce întrebare !? Parcă mai puteam avea vreo părere ? Eram pur și simplu nebun de bucurie. Tocmai în momentul în care ajunsesem la concluzia că am fost definitiv trecut cu vederea și că totul era în favoarea celorlalți jucători care fuseseră absorbiți de școlile de fotbal din Londra, îmi sunase și mie ceasul. Vă puteți imagina cît de nerăbdător eram în seara aceea să ajung cît mai repede acasă pentru a duce părinților mei vestea cea mare.

Trecînd în revistă această primă parte a vieții mele, îmi dau seama că lucrurile nu puteau lua un curs mai fericit pentru mine. Este neîndoielnic faptul că clubul West Ham a fost și este unul din cele mai bune cluburi din țară, în care un tînăr poate învăța jocul de fotbal. De două ori pe săptămînă, în fiecare marți și joi seara, vedetele din echipa de seniori ca Noel Cantwell, astăzi la Manchester United, Phil Woosnam, acum la Aston Villa și Malcolm Musgrove, în prezent la Leyton Orient, făceau cu noi, cei tineri, ședințe de antrenament. La West Ham există o veritabilă atmosferă de școală de fotbal, lucru pe care l-am găsit întotdeauna de mare folos pentru jucători. Criticii noștri obișnuiau să spună că facem mult prea multă teorie și că în practică nu vom putea cîștiga. Părerea mea este că la West Ham există o „gîndire fotbalistică" înaintea altor cluburi, iar acum cînd întreaga concepție de joc se schimbă, devenind din ce în ce mai științifică, noi sîntem acei care culegem roadele.

După cum îmi pot da seama acum, am avut noroc și dintr-un alt punct de vedere. Pentru simplul motiv că am văzut atîția jucători care mi-o luaseră înainte și care mă eclipsaseră pe vremea aceea, am fost ferm hotărît ca atunci cînd voi avea și eu șansa mea, să-mi înlătur toate deficiențele printr-o muncă intensivă.

Este un lucru destul de comun în fotbal ca tineri de mare talent, cu multe calități naturale înăscute și inclinații pentru acest sport, să nu devină odată cu trecerea timpului marile vedete așteptate. Copilul însă, elevul de școală, entuziast prin fire, nu consideră de obicei că are succesul asigurat dinainte și este mult mai dispus să urmeze sfaturile primite, muncind totodată foarte mult pentru a se perfecționa.

(Va urma)

Traducere de RADU HERBAY